

Η θεσμική αναβάθμιση της Μηχανικής Περιβάλλοντος είναι απαραίτητη και καθ' οδόν!

** της Καθηγήτριας Μαρίνας Νεοφύτου, Προέδρου του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Κύπρου*

Παρακολουθώντας στενά τα περιβαλλοντικά προβλήματα και τις αναδυόμενες προκλήσεις στην τρέχουσα πραγματικότητα της κοινωνίας της Κύπρου, είναι ξεκάθαρη η διαπίστωση ότι για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, είναι σημαντική αλλά και αναγκαία προϋπόθεση η θεσμική αναβάθμιση του επιστημονικού κλάδου της Μηχανικής Περιβάλλοντος στην Κύπρο.

Το θεσμικό πλαίσιο και οι επιστημονικές θεματικές της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (ΕΠΣ) καθώς και η αναγκαία ολιστική και πολύ-κριτηριακή προσέγγιση που απαιτούν, δεν μπορούν να καλυφθούν από την υφιστάμενη θέση μιας εξειδίκευσης ενός κλασικού κλάδου Μηχανικής - συνήθως και ως επί το πλείστον Πολιτικής Μηχανικής. Οι περιοχές εστίασης που αναδεικνύει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, καθιστούν αναγκαία την κατάρτιση νέων απόφοιτων Μηχανικών, Μηχανικών Περιβάλλοντος, που θα καλύπτουν ολοκληρωμένα και συνεκτικά αυτές τις αναγκαίες γνωστικές περιοχές μέσα σε ένα συγκροτημένο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών.

Βασικό στοιχείο, όμως, για τη θεσμική αναβάθμιση της Μηχανικής Περιβάλλοντος είναι ειδικά η αναγνώρισή της ως αυτόνομου κλάδου της Μηχανικής Επιστήμης με διακριτά επαγγελματικά δικαιώματα.

Η πρόσφατη έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο της πρότασης για τροποποίηση του Νόμου περί του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) - Νόμος του 2022, προκειμένου να προστεθεί ως ξεχωριστός και αυτόνομος κλάδος της Μηχανικής Επιστήμης η ειδικότητα της «Μηχανικής Περιβάλλοντος», σηματοδοτεί την τόσο αναγκαία αναβάθμισή της, τόσο στους θεσμούς όσο και στην ποιότητα της επαγγελματικής πρακτικής. Χαιρετίζουμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση αυτήν την πρόταση για αυτό που σηματοδοτεί!

Η θεσμική αυτή αναγνώριση έρχεται σε σημαντικό συγχρονισμό με την αξιοσημείωτη διαπίστωση του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου για την Προώθηση του Ευρωπαϊκού Τρόπου Ζωής μας, κ. Μαργαρίτη Σχοινά, κατά την επίσκεψή του στο Πανεπιστήμιο Κύπρου τον περασμένο Μάρτιο ότι, ο κλάδος της Μηχανικής Περιβάλλοντος κατατάσσεται ανάμεσα στα τρία πρώτα γνωστικά πεδία -μαζί με την Ψηφιοποίηση και την Κυβερνο-ασφάλεια- για τα οποία η Ευρώπη θα έχει μεγάλη ανάγκη σε επαγγελματίες τα επόμενα χρόνια και αποτελεί ένα εξαιρετικά σημαντικό αναδυόμενο γνωστικό πεδίο. Μάλιστα, μελέτες της Ευρωπαϊκής

Ένωσης δείχνουν ότι είναι πολύ πιθανόν να χρειαστεί και «εισαγωγή» επαγγελματιών στα τρία αυτά γνωστικά πεδία από χώρες εκτός Ευρώπης, λόγω του μη επαρκούς διαθέσιμου αριθμού εντός της.

Στην Κύπρο, με πρωτοβουλία του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε συνεργασία με το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), έχει γίνει κατά τη διάρκεια του 2022 επισκόπηση των υφιστάμενων και αναδυόμενων αναγκών της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων της Κύπρου, όπως προκύπτουν μέσα από την ανάγκη προσαρμογής τους στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες οι κοινές διαπιστώσεις, με κυριότερη εκείνη της ανάγκης για ολιστικά καταρτιζόμενους επαγγελματίες μηχανικούς στη Μηχανική Περιβάλλοντος, που θα μπορούν να ανταποκριθούν ολιστικά στο ευρύ φάσμα προκλήσεων που θέτει η ΕΠΣ. Στον όρο «Μηχανική Περιβάλλοντος», δίνεται ισοδύναμη έμφαση με τον όρο «Μηχανική», δηλαδή στην καρδιά της ταυτότητας μιας σύγχρονης και ενός σύγχρονου Μηχανικού, τον σχεδιασμό προτάσεων που ανταποκρίνονται σε πραγματικό χρόνο, στις σύγχρονες προκλήσεις της κοινωνίας, γεφυρώνοντας τα όρια της υφιστάμενης επιστημονικής γνώσης με τις πραγματικές συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοπολιτικές διαστάσεις σε μια σύγχρονη συμμετοχική δημοκρατία.

Το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, ανταποκρινόμενο σε αυτήν την ανάγκη, και αναλαμβάνοντας την ευθύνη που του αναλογεί, έχει αποφασίσει τη δημιουργία ενός νέου διακριτού προπτυχιακού προγράμματος σπουδών στη Μηχανική Περιβάλλοντος. Η υφιστάμενη δυνατότητα περιορισμένων επιλογών μαθημάτων εξειδίκευσης στην κατεύθυνση της Μηχανικής Περιβάλλοντος κάτω από ένα ενιαίο προπτυχιακό πρόγραμμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος όπως προσφέρεται μέχρι στιγμής, αποδεικνύεται περιορισμένη για να ανταποκριθεί επαρκώς στις σύγχρονες προκλήσεις και ανάγκες, τόσο της χώρας όσο και της Ευρώπης ευρύτερα. Φυσικά, δεν μπορεί να αποτελεί μεταπτυχιακού επιπέδου εκπαίδευση η προπτυχιακού επιπέδου επιστημονική γνώση για τον απαιτούμενο ολιστικό συνδυασμό γνωστικών περιοχών.

Και επειδή η ευθύνη, η διαφάνεια και η συνεργασία είναι θεμελιακά χαρακτηριστικά για μια αποτελεσματική κλιματική δράση, όπως αναδεικνύει αυτήν την περίοδο η 27^η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Κλίμα στο Σαρμ-ελ-Σείχ (COP27), το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Κύπρου προγραμματίζει μια σειρά δράσεων και πρωτοβουλιών σε διάλογο με κοινωνικούς συμμετόχους για την προώθηση των κλιματικών στόχων.